

22. februar 2009 17:11

Her følger svar fra Folketingets Ombudsmand Hans Gammeltoft-Hansen på det spørgsmål som Retsudvalget stillede i forbindelse med behandlingen af forslaget til ændring af ombudsmandsloven:

"Retsudvalget har anmodet mig om som formand for offentlighedskommissionen at give oplysninger om sammenhængen mellem forslag nr. 1020 til lov om ændring af lov om Folketingets ombudsmand § 7 stk. 4 og det mulige udfald af offentlighedskommissionens arbejde.

I § 7 stk. 4 foreslås at ombudsmanden kan bestemme at organer der ved lov eller administrativt inddrages under de regler og principper der gælder for den offentlige forvaltning, i samme omfang skal være omfattet af ombudsmandens kompetence.

Offentlighedskommissionen blev nedsat i maj 2002 og fik til opgave at fremkomme med forslag til en ny samlet offentlighedslov. I kommissoriet af 16. maj 2002 anførtes blandt andet at "det overordnede sigte for arbejdet skulle være at udbygge lovens grundlægende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning og i den forbindelse tilpasse loven til nutidens forhold herunder i relation til den udvikling, der har fundet sted med hensyn til bl.a. statslige selskaber, udlicitering, digitalisering samt den nye og ændrede samarbejdsstruktur i forvaltningen." Senere i kommissoriet anføres det at offentlige opgaver i stadig større omfang henlægges til institutioner der drives i selskabsform, og som af denne grund ikke er omfattet af offentlighedsloven, og at det kan give anledning til betænkeligheder at sådan virksomhed dermed "trækkes" ud af offentlighedsloven. Der peges endvidere på at offentlig virksomhed i stadig større omfang udliciteres til private firmaer, og at det på samme måde som med hensyn til offentlige selskaber giver anledning til betænkeligheder at sådan virksomhed dermed ikke længere vil være omfattet af offentlighedsloven.

Offentlighedskommissionen har endnu ikke afsluttet sit arbejde, men det er så langt fremme at det må forventes at kommissionen kan afgive betænkning i eftersommeren d. å.. I overensstemmelse med kommissoriet har kommissionen bl.a. overvejet om lovens anvendelsesområde bør udvides til at gælde for selskaber med offentlig deltagelse, offentlig virksomhed der udliciteres til private virksomheder samt for selvejende institutioner mv. der er oprettet ved det offentliges foranstaltning, eller for private selvejende institutioner der er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol eller har beføjelser til at træffe afgørelse på vegne af offentlige myndigheder. Overvejelserne om disse spørgsmål forventes at være tilendebragt i løbet af kort tid og det må anses for sandsynligt at det kommende forslag til ny offentlighedslov vil gå ud på at offentlighedsprincippet vil blive udstrakt til nogle organer som efter den nugældende offentlighedslov ikke kan anses for en del af den offentlige forvaltning.

Efter den nugældende ombudsmandslovs § 7 stk.1 vil afgørelser om aktindsigt truffet af sådanne organer ikke kunne behandles af ombudsmanden, da de ikke er en del af "den offentlige forvaltning". Og efter den nugældende lovs § 7 stk. 4 vil sådanne organer ikke ved beslutning af ombudsmanden kunne inddrages under dennes kompetence da disse organer ikke er inddraget "administrativt" under loven, men er inddraget "ved lov." Efter forslaget § 7 stk.4 vil ombudsmanden kunne bestemme at sådanne organer skal være omfattet af hans kompetence men kun i "samme omfang" som de er inddraget under forvaltningsretlige regler.

Betydningen af § 7 stk.4 i relation til det mulige udfald af offentlighedskommissionens arbejde er således at det bliver muligt at lade ombudsmanden føre kontrol med alle organer som er omfattet af offentlighedsloven uanset om disse anses for en del af den offentlige forvaltning eller om de i organisatorisk henseende må anses for private. Kontrollen kan dog kun udstrækkes til de pågældende organers administration af reglerne i offentlighedsloven. ”